

(המשך מעמוד 3)

שראיתי, כתוב היה "לאט, סיבוב מסוכן!" האטתי באמת.

הסיבוב התחיל בעליה ובעיקול. לפתע, בסופו, התפלה הכביש מימנה בחדות, ומול עיני הנדהמות הופיעה ירידה קצרה וחדה. הרגשתי שהמכונית מאיצה. לחצתי על הבלמים, לא היתה תגובה. אני יודעת שלחצתי על הבלמים, ולא על הגז, כמו שטוענים המשמיצים במערכת. המכונית התחילה להידרדר. בצד ימין של הכביש ראיתי סלע, הוא נראה לי ענק. התכוונתי לשבור שמאלה. בחלקיק השניה הסתכלתי לכיוון השני, פתאום הסתבר לי שמשמאל המצב עוד יותר גרוע - ואדי. בלי לחשוב החלטתי שערף סלע על ואדי, ובו ברגע כבר הייתי תקועה בסלע המיוחד והנהמד הוא.

באותו רגע חשבתי, "מה פתאום, זה לא אני! זה חלום!" עכשיו מצחק אותי להי שוב שנשמעתי כמו שחקנית-קולנוע. כן, שהיא רואה את מאהבה בזרועות חברתה הטובה. גם היא בודאי חשבה: "זה חלום!" אבל כנראה שמי שכתב את התסריט היה גם מציאותי, וזאת בדיקת ההרגשה שהיתה לי. מה שאמרתי בקול רם לציון היה: "איך נצטט מאכן, מה יהיה?"

היינו במקום רחוק מאד, בין שני כפרים ערביים, לא הכרתי את הדרך, ולרגע רציתי פשוט לברוח.

יצאתי מהמכונית. ביקשתי את ציון להי שאר בה. התחלתי ללכת לכיוון שבו היו שני נציגי הממשל הצבאי, בדרך נעצרה לידי מוניית. כן, אני יודעת, "אסור לעלות על מוניית רות?" אבל עליתי. הנהג הערבי הביא אותי לתחנת-המישטרה בסל-פית. היו שם שני שוטרים. המפקד, בן-דרגת סמל, ושוטר. הם התקשרו למר-כניה של הכפר, כשלא הצליחו להשיג את הבחור המהמרוז, הלכתי אני אליה. הי מרכיזה נראתה כמו ריהוט אנטיקה יקר. ישן, מעץ. כדי להגיע לשיחה טלפונית היה צורך להתקשר למכונית טול-כרם ומשם לשכם. ומשם לבקש את השיחה המיוחלת.

הרגשתי שאני בלחץ. סוף-סוף הגיעה הי שיחה טל-כרם. איש הדואר ושני שוטרים הקיפו אותי בניחומים, תה, קפה, אוכל ומאמצים. דיברתי עם בחור מהי מימשל, סגן נחמיאס, הסברתי לו את הבעיה. אמרתי שאני פוחדת להישאר לבד בלילה. השוטר הערבי נעלב. הוא הציע לי את ביתו, ואמר שאשן ליד אשתו ובתו. על המכונית הוא הציע להציב שמירה כל הלילה.

תשובתו של סגן נחמיאס היתה: "את בבעיה, אני אעשה מה שאוכל. אני חושב שאין לי פתרון." ניסיתי לשכנע אותי שרק הוא יכול להציל אותי. לא הצלחתי. בינתיים הגיעו רס"ן אבי, רס"ן אמנון, סגן מרסל, ושאלו מהמימשל. גם הם התחילו לפנק אותי. אחרי שעה הצלחתי ליצור קשר עם הי מערכת. שלחו לי גרר, וסוף-סוף חולצתי. אני לא זוכרת שהתגעגעתי לבן-אדם בזמן האחרון, כמו שהתגעעתי לראות את אבי הגורר.

ולכם, המאיימים המשמיצים: הערבים רק עזרו לי, לא אנסו ולא רצחו. מי שלא בא לו עלי היו הסלעים והוואדי. מפניהם לא הזהירו אותי אף-פעם.

שאלה

בית-החולים

עד כאן סיפור-ההרפתקות של סטלה קורן. היא לא נזחה את מיקצועה הקודם, וממשיכה לסקר גם בעיות רפואיות. ביי-חוד בעיות רפואיות של גדולי-האומה. סטלה היתה אחראית למחקר המדוייק, שאיפשר את הדיווח שלנו על מחלת שר-החוק. בשבוע שעבר היתה אחראית לי-דיווח על מחלת ראש-הממשלה. בכך זכתה במחמאה בלתי-ירגילה: כאי-שר אושפז מנחם בגין בחדסה, היתה הי שאלה הראשונה של מנהלי בית-החולים: האם יש לסטלה קורן מהלכים בבית-החולים? התשובה היתה חיובית. אומרים לנו ש-תשובה זו מילאה תפקיד חשוב בהחלטת-בית-החולים לספר לציבור - אמנם תוך גימומים - את האמת על מחלת ראש-הממשלה.

לוי אשכול

הנפילה

על מחלתו של ראש-הממשלה ("העולם הזה" 2186).

אנא, גלו לנו, הקוראים המופתעים מדי-שבוע, כיצד צולמה תמונתו של ראש-הממשלה, מנחם בגין, כשהוא מועד על

המדרגות במישרו. בתום ישיבת הממ-שלה. הסימולית הטמונה בתמונה מדכאה אותי עד עפר.

יואב בר, תל-אביב

בעוד שרי-החוק מחלים, ראש-הממשלה נופל למישכב. הישבתם לבטא תחושת רבים, כשהכתר-חם את הכתבה על מחלתו של בגין ב-כתורת המחוצת, "העסק מתפרק". דינאל צור, ירושלים

העסק מתפרק. עובדה. ומה יהיה עלינו? מי שיש לו תשובה - שיקום! יצחק ע, תל-אביב

היגיון

על ההגיון של טומי לפיד, מנכ"ל רשות-השידור.

תסכימו אתי שנימוקו הדרמאטי של מנכ"ל רשות-השידור, יוסף לפיד, שלא ייתכן כי הוא פאשיסט - כפי שכינה אותו ח"כ מאיר פעיל בכנסת - מפני שבהיותו ילד בן עשר, בהונגריה, בא קצין נאצי לאסור את אביו, היה ממש הברקה גאונית. הרשונ-נא להמשיך את מסקנתו ההגיו-נית של מר לפיד באותה רוח: כלבת-הבוקשר שלי, קליאו, המליטה שמונה גורים - מסקנה: בחורף הבא לא יירד גשם.

יוסף שריק, תל-אביב

על חוק ועל מוסר

בעיקבות פרשת הקצין שרצה וי-שעונשו הופחת על-ידי הרמטכ"ל.

באחרונה שומעים הרבה על פעילות פרלמנטאריה ועיתונאית, על עצומות ור-עצומות-נגד, סביב מעשה הרמטכ"ל, ש-הפחית מעונשו של קצין שרצה אורחים-בלבון בעת מילחמת הליטאני. בעיית עונשו של הקצין, והמיסותורין-האופף פרשה זו, אינם מעניינים אותי. לידי יכול היה הקצין לצאת בעונש של קנס בסך אגורה אחת - זה לא היה מפריע לי כלל. עיקרו של דבר הוא ש-הקצין עבר על חוק מסויים. נשפט בהתאם, לאחד מסעיפי חש"צ (חוק שיפוט צבאי), והמערכת הצבאית החליטה כי ייאסר ל-משך 12 שנה. אחר כך שינתה המערכת את החלטתה. נזח להרץ זאת בכך, ש-המעשה שעשה הוא בבחינת עבירה מוס-רית. אני מתפעק מצחוק למשמע טיעון זה.

חייל שמבצע פקודה ויורה בשבויים, או מפגין יישובים אזרחיים, או אוטם בתים, או עושה פשעים אחרים בפקודה, עשוי לקבל צ"ש. חייל אחר, שעושה מעשים דומים שעליהם אין הוראת ביצוע פקודה, הוא רוצח שפל, פושע מילחמה. אין לי טענות נגד מערכת השיפוט ה-

צבאית. מה שקובע הוא אם הנאשם ביצע עבירה על-פי ספר החוקים הצבאי. ב-מיקרה כזה, לעולם לא יובא לדין מי שנתן את ההוראה לצאת למיבצע ליטאני, למשל. שכן במסגרת הקיימת זוהי הוראה חוקית. וזהו האבסורד.

הרמטכ"ל הקודם, מוטה גור, מעולם לא נחקר על מעשים שביצע ועל הוראות-ביצוע שנתן ושעליהם הודה בראיון עיתון-נאי גלוי-לב באופן יוצא מן הכלל, בעק-המישטר מיום העצמאות שעבר. המעשה-הלא-מוסרי הפך חוקי ומוסרי, כשהתברר-שהפקודה ניתנה כדין. מאחר שאינני בעל דרגה גבוהה מאד, ושומר עדיין, במידה יחסית, על שפיות, יורשה לי לומר שהעבייה אינה רצח זה-או אחר המבוצע במסגרת מילחמה בפרט ובמיסגרת הצבא בכלל. מצב של מילחמה וכיבוש, כאן או בכל מקום אחר בעולם, הוא הפשע בה"א הידיעה. העובדה ש-פקודה כלשהי היא חוקית, עדיין לא-מכיחה שהמעשה מוסרי.

הסכנה שאנו ניצבים בפניה היא זו: מה שמוגדר כ-"חוקי", והנובע מחקיקה-זו או אחרת, גם כאשר המחוקק משוגע, הופך להיות מוסרי. זוהי אחת האימפ-ליקציות של התגברות שילטון החוק על-כל מערכות חיינו. הויתוהי שבין "חוקי" ל-"מוסרי" ובין "לא-חוקי" ל-"לא-מוסרי", מצמצם את יכולת מחשבתנו לתחומי מע-

בני ציפריין שפיות יחסית

רכת חוקים נתונה, ואנו הופכים מבני-אדם בעלי יכולת הכרעה רציונלית ב-ענייני מוסר, לדמויות מטושטשות של מחוקקים ופרשנים לא-אנושיים.

בני ציפריין, תל-אביב

ביקורתו של סמל (מיל.)

על פוליטיקה ב"גלוי צה"ל".

ברצוני להעיר את תשומת-ליבכם ל-יחופעה שאני מנסה לתקנה - ללא הצלחה - במשך כמה שנים: בגלי צה"ל, שהינם מחנה צבאי לכל הדעות (ד.צ. 1005), לא-רק שמתעסקים בפוליטיקה אלא גם משד-רים דברי תעמולה על-ידי נציגי המפי-לגות. מכיוון שהשידורים משודרים ממחנה צבאי ומיעדים לחיילים במחנות אחרים, זוהי הפרה גסה של חוקי-סוד צה"ל, הי-אוסר על פוליטיקה במחנות, במישרין או בעקיפין.

אני יודע שגלי צה"ל היו מיועדים לי-בידור ולחינוך חיילים ולשידור תוכניות צבאיות בלבד, שכן הייתי בין מייסדי התחנה.

אפשר, כמובן, לטעון, שהפוליטיקה ב-ארץ היא בידור, והפוליטיקאים - בדר-נים, אך יש כאן הפרת חוק ואני דורש את תיקון המצב. פניתי בעניין זה ל-רמטכ"ל, לפרקליט המדינה ולמפקד הי-מדינה, בבקשה שיפעלו מיד בנדון. מחיתי גם, ללא הצלחה, על כך שגלי צה"ל הפכו לתחנת-שידור "רגילה", עם תוכניות מקבילות דומות, ולפעמים זהות, לשידורי קול ישראל. זהו, כמובן, ביובו-עצום של משאבים, העולה למשלם המיסים כסף רב.

האם שמע מישהו מבין האחראים לכך על חיכוכו לשם ריסון האינפלציה? ה. רלף הלינגר, סמל (מיל.) מ/14807

כשאנו חזקן

על עבדות הנחצ של האמא ושל החותנת.

אמהותינו היקרות טיפלו בנו בניקותנו ובילדותנו, דאגו לנו בבגרותנו ואנו נה-נינו מעורתן. גדלנו והקימונו דורות חד-שים, צעירים ורעננים, ושוב הטלנו את-עול חובותינו לילדים שלנו על אמהותינו וחותנותינו.

עבדות נחצ! מעבודתן בחוק משתחררות הנשים ב-גיל 60, אך משיעבודן לנו - בישול, שמרטפות, קניות, הכנת סעודות בשבתות ובחגים - אין הן משתחררות, אלא אם-כן נחלשו לגמרי.

גם עלינו יוטלו בבוא היום חובות ש-לא ינוכל לעמוד בהן כשנזדקן. נלך אל-הסופר-מרקט ברגליים צולעות ונעבוד מעל לכוחותינו בידיים רועות. אני סבורה כי עלינו לוודא מה מצב-הבריאות של ההורים, והחל מגיל מסויים יש לשחררם מעול העבודות בשבילנו, גם אם הם חוזרים ומשגנים באוזנינו כי ברי-אותם טובה עדיין. נחוס על האמהות שלנו ועל החותנות שלנו, ויחוסו עלינו ילדינו כשאנו נזדקן.

צפורה זיברמן, רעננה

כבוד הרמטכ"ל!

האם רצוי הדבר, שיהיה ה-רמטכ"ל חסין-ביקורת?

הנסיין של השנים שעברו, ובעיקר הי-נסיין המר שרכש עם ישראל לפני שש-שנים, כאשר נגלה לעיני כל המחול של

יוסי-הכיפורים, מלמדים כי אסור להתייחס לצה"ל ולמפקדיו כאל פרות-קדושות, חסי-נות בפני הביקורת.